

## ÖSSZEGRZÉS

**2025/2026. évi Budapest Ösztöndíjprogramban résztvevő ösztöndíjas neve:** Szlovacsek Anna Míra

**Felsőoktatás intézmény neve:** Eötvös Loránd Tudományegyetem, Állam- és Jogtudományi Kar

**Kutatási téma:** Biztonságban? - A hajléktalan nőket érő bántalmazás észlelése és kezelése a hajléktalanellátó intézményekben

### Kutatás rövid bemutatása:

A hajléktalanság nem nemsemleges jelenség: a nők esetében gyakran szorosan összefonódik az erőszak és a fokozott kiszolgáltatottság tapasztalatával. A tanulmány a női hajléktalanságra és a hajléktalan nők speciális problémáira fókuszált, különös tekintettel a bántalmazás felismerésére és kezelésére a hajléktalanellátó intézményekben. A kutatás a Budapesti Módszertani Szociális Központ és Intézményei (BMSZKI) fogadó szervezetnél valósult meg a 2025/26-os Budapest Ösztöndíjprogram keretein belül. A kutatás négy fő kérdésre fókuszált: a hajléktalan női ügyfelek legfőbb problémáira, a bántalmazás észlelésének módjaira a hajléktalanellátó intézményekben, a bántalmazásra adott szakmai reakciókra és a hajléktalanellátó rendszeren kívüli külső segítségnyújtó rendszer igénybevételére, valamint az ezzel kapcsolatos tapasztalatokra, továbbá az intézmények fizikai kialakításának a női ügyfelek biztonságára gyakorolt hatására.

A kutatás kvalitatív módszertannal valósult meg, mely során mélyinterjúkat készítettem a BMSZKI nőket ellátó intézményeiben dolgozó szociális munkatársakkal és szakmai vezetőkkel. Az interjúk eredményei rámutattak, hogy a hajléktalan nőket érő bántalmazás széles körben jelen lévő és súlyos probléma, amely gyakran rejtve marad, és komplex, traumaérzékeny intézményi válaszokat igényel. Az interjúk alapján a megkérdezett munkatársak beszámolói szerint a női ügyfelek körében rendkívül gyakori a gyermekkorban elszenvedett családon belüli és párkapcsolati erőszak. Emellett az interjúalanyok többsége volt már tanúja hajléktalan nőket érő fizikai bántalmazásnak az intézményekben, a lelki bántalmazás pedig szinte általánosan jelenik meg. Bár az interjúk eredményei alapján az intézmények alapvetően nagyobb biztonságot nyújtanak a hajléktalan nőket érő bántalmazással szemben, a párkapcsolati bántalmazás továbbra is fennálló probléma, elsősorban a nagy létszámú, páros elhelyezésre is lehetőséget biztosító koedukált szállókon.

A kutatás alapján több javaslat is megfogalmazásra került. Elsődlegesen ilyen egy, a párkapcsolati bántalmazásra vonatkozó BMSZKI-szintű protokoll és eljárásrend kidolgozása, mely figyelembe veszi a bántalmazó kapcsolatok sajátosságait, erősíti az intézményrendszeren belüli és azon kívüli együttműködéseket a menekítés vagy áthelyezés területén, valamint kodifikálja a már működő jó gyakorlatokat. Szintén javaslatként került megfogalmazásra a biztonságos, elkülönített női terek kialakítása a koedukált intézményekben, továbbá a kifejezetten hajléktalan nőkre szabott szolgáltatások

fejlesztése, a traumatudatos képzések bevezetése, valamint a külső szervezetekkel való hatékonyabb együttműködés erősítése.

A hajléktalan nőket érő bántalmazás olyan kiemelt jelentőségű probléma, amely a már eleve kiszolgáltatott helyzetben élőket még tovább sújtja. Remélem, hogy a kutatás hozzájárulhat egy tudatosabb, együttműködésre épülő, a hajléktalan nők speciális szükségleteire érzékeny ellátórendszer kialakításához, amely nemcsak reményt nyújt, hanem egy lépéssel közelebb vihet a bántalmazó kapcsolatokkal összefonódó hajléktalan élethelyzetből való kilépéshez is.